HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

מין במינו. שמן ושמן: ודבר אחר. קולת: **סלק אם מינו.** שמן ד) דקמן משום נדבה כמי שאינו ונמצא קולתו של קומץ רבה על שמן הנבלע בו ומבטלה: **שאמנו.** שנתן עליו שמן לאחר שקמצו: **הוא עצמו.** כלומר תחילת יא) מצוה שיספשפנו לקומץ בשירי מנחה אחד מן הלוגין וכל שכן דאם שמנו כשר: **אלא יקבע לה שמן.** בעוד שלא נקמלה אבל לאחר קמילה אם שמנה קלת כשר: **יקריב.** דרבנן לטעמייהו דעולין אין מבטלין זה את זה: **רבי יהודה אומר לא יקריב.** ואפי' רבנן לא אמרי יקרב אלא משום דעולין אין מבטלין זה את זה יב) והיכא דאיתיה ממנחת נדבה שדינן ליה אבל אם נפל שמן בקומץ דחוטא אפילו לרבנן לא (ז) יקרב: מנחת נסכים של פרים ואילים חריבה לגבי מנחת נסכים יג) כגון דכגון הוי שלשה לוגין לעשרון דכתיב בפרשת שלח לך (ח) אלא עשרון בלוג ברביעית הוין שמן והין שניים עשר לוגין ושל פרים ואילים שני לוגין לעשרון דכתיב בפר בלוג בשמן מלי ההין (ט) דאיתיו שתה לוגין ושלשה עשרונים אלא ובאילים אלא שתי עשרונים בלוג בשמן שלישית ההין (י) והיכא דנתערבה מנחת פרים יד) במנחת כבשים התם ודאי לא יקרב משום דמנחת העבה רבה אבל קומץ דמנחת חוטא דאיתערב בקומץ דמנחת נדבה כלומר דמנחת פרים יד) דמנחת כבשים התם ודאי לא יקרב משום דמנחת העבה רבה אבל קומץ דמנחת חוטא דאיתערב בקומץ דמנחת נדבה: **פרושי קמפרש.** והכי קאמר מנחת פרים בשל כבשים דהיינו חרב שנתערב בגבול טו) דבלועין זה מזה אפי' הכי לרבנן יקרב דאין עולין מבטלין זה את זה: **רבי יהודה אומר לא יקרב.** דשאינו מינו רבה עליו והיינו הקומץ ומבטלו: **על גבי עצים.** והניח הקומץ עליו: **מהו.** מי הוי חסר קומץ או לא מי אמרינן חבורי עולין מה שהוא מחבר השמן לקומץ שחזר ונותן הקומץ על העצים: **כעולין דמו.** כאילו הוי השמן מובלע בקומץ וכשר או לאו כעולין ופסול: **המעלה.** בחוץ: **עולין.** בשר. חבורי עולין (כ) עצים שמן לאו מין שלת היא: **עצים אי פרים.** כגון פוקעין לאו מצוה לאהדורי בפרק גיד הנשה (חולין ג.) הלכך לאו כעולין דמו. לשון אחר קומץ שמילה שמנו על גבי עצים מהו מי בעינא להקטיר עצים עם טו) קומץ או לא חבורי עולין שמן שמחבר לקומץ כעולין דמו ואם אינו מקטירו הוי כקומץ חסר או לא כעולין ולא אחיכפת לן: יז) **מתני' שתי מנחות כו'.** כגון פירשתי למעלה (דף כב.): **גמ' נגילה בעלה בשחוטה.** אם יש שתי חתיכות יח) (לחמת) שחוטה ואחת נגילה ואין יודע איזהו בעלה יט) בהן אם גגע באחת מחתיכות אינו עמא דאמרינן שחוטה שתעשה נגילה. והוה ליה מין בשאינו מינו ובטל לדברי הכל: **ושחוטה אינה בטילה בנבילה.** אם יש שתי חתיכות נגילה ואחת שחוטה ביניהן אינה בטילה ואם נגעה אחת מהן בתרומה אינה נשרפת עליה אלא תולין דשמא זו היא השחוטה: **שאפשר לנבילה שתעשה שחוטה.** כ) לקמיה [ע"כ] מפרש טעמא דרב חסדא לחזיל בתר מבטל וחוזיל ואי אפשר לרוב להיות כמועט הוי כמין בשאינו מינו ולא אזלינן בתר בטיל לאף על גב דאפשר למועט להיות כמרובה הוי כמין בשאינו מינו: **פרחה טומאה.** דכתיב (דברים יד) לגר אשר בשעריך תתננה בא) ואמרינן בבכורות (דף כג.): הרואה לגר קרויה נגילה כב): **כל שאפשר לו.** לבטל דהיינו מועט להיות כמוהו של מבטל אינו בטל הלכך נגילה אינה בטילה בשחוטה אבל שחוטה בטילה בנגילה דאי אפשר לשחוטה שתעשה נגילה ואם נגעה אחת מן החתיכות בתרומה נשרפת עליה דרבי חנינא אמר כל שאפשר לו להיות כמוהו אינו בטל ובכל שאי אפשר לו להיות כמוהו בטל אליבא דמאן אי אליבא דרבנן הא אמרי' כ) עולין הוא דלא מבטלי אהדדי אבל מין במינו בטל אי אליבא דרבי יהודה והא רבי

אמר רבא קסבר רבי יהודה כל כ) שהוא מין במינו ודבר אחר סלק את מינו כמי שאינו ושאינו מינו רבה עליו ומבטלו: איתמר קומץ דמנחת חוטא ששמנו רבי יוחנן אומר א) פסול וריש לקיש אמר כ) הוא עצמו משכשכו בשירי הלוג ומעלהו והכתיב [1] לא ישים עליה שמן ולא יתן עליה לבונה ההוא שלא יקבע לה שמן כחברותיה איתיביה ר' יוחנן לריש לקיש חרב שנתערב בבלול יקריב רבי יהודה אומר לא יקריב מאי לאו קומץ דמנחת חוטא דאיערב בקומץ דמנחת נדבה לא מנחת פרים ואילים במנחת כבשים והא בהדיא קתני לה ב) מנחת פרים ואילים במנחת כבשים וחרב שנתערב בבלול יקרב רבי יהודה אומר לא יקרב פירושי קמפרש לה בעי רבא ג) קומץ שמיצה שמנו על גבי עצים מהו ד) חיבורי עולין כעולין דמו או לאו כעולין דמו אמר ליה רבינא לרב אשי לאו היינו דרבי יוחנן וריש לקיש דאיתמר ה) המעלה אבר שאין בו כזית ועצם משלימו לכזית רבי יוחנן אמר ו) חייב ריש לקיש אמר פטור רבי יוחנן אמר חייב חיבורי עולין כעולין דמו ור"ל אמר פטור חיבורי עולין לאו כעולין דמו תיבעי לר' יוחנן ותיבעי לריש לקיש תיבעי לר' יוחנן עד כאן לא קא אמר ר' יוחנן התם אלא בעצם דמינא דבשר הוא אבל ז) האי דלאו דמינא דקומץ הוא לא או דלמא אפי' ח) לריש לקיש לא קא אמר אלא בעצם דבר מפרש הוא ואי פריש לאו מצוה לאהדורי ט) אבל שמן דלאו בר מפרש הוא לא או דלמא לא שנא תיקו: **מתני'** שתי י) מנחות שלא נקמצו ונתערבו זו בזו אם יכול לקמוץ מזו בפני עצמה ומזו בפני עצמה כשירות ואם לאו פסולות יא) יקומץ שנתערב במנחה שלא נקמצה לא יקטיר ואם הקטיר זו שנקמצה יב) עולה לבעלים וזו שלא נקמצה לא עולה לבעלים יג) נתערב קומצה בשיריה או יד) בשיריה של חבירתה לא יקטיר ואם הקטיר עולה לבעלים: **גמ'** טו) אמר רב חסדא טז) נבילה בטילה בשחוטה שאי אפשר לשחוטה שתעשה נבילה יז) ושחוטה אינה בטילה בנבילה שאפשר לנבילה שתעשה שחוטה דלכי מסרחה פרחה טומאתה ורבי חנינא אמר כל שאפשר לו להיות כמוהו אינו בטל ובכל שאי אפשר לו להיות כמוהו בטל אליבא דמאן אי אליבא דרבנן הא אמרי' יח) עולין הוא דלא מבטלי אהדדי אבל מין במינו בטל אי אליבא דרבי יהודה והא רבי

אמר רבא קסבר רבי יהודה כו'. הא דאמר בפ' כל הבשר (חולין קח.) בשמעתא דטיפת חלב דאמר רבא קסבר רבי יהודה כל שהוא מין ומינו כו' הייט הכא בשמעתין שהוא עיקר מילתיה דרבא ולא כמו שפי' שם בקונטרס דהיינו רבא דפרק גיד הנשה (שם ק: ושם) שאמר אפילו לא קדם וסלקו הוי מין ומינו ודבר אחר כו' דהתם לא קאמר בהאי ליטנא קסבר רבי יהודה כו' (ט) : **הוא עצמו משכשכו בשירי הלוג.**

פירוש לוג של מנחות שניתותר וא"ת הא תנן בפירקין (דף כז.) השמן מיעוטו מעכב את רובו [2] וי"ל שלא ניתנה תורה למלאכי השרת ואי אפשר שלא יאחר בלוג מן השמן: **חרב שנתערב בבלול בו'.** יש תימה מאי קא פריך לעולם מודה רבי שמעון בן לקיש דאם היו עולין מבטלין ואפי' לרבנן לא יקרב ולא משום חרב שנשתמן אלא משום בלול שנחסר דהוה ליה חיסר שמנה בחרב ובטל וה"ל להא נתערב שמנו בחרב ובטל וה"ל [ב"ר] כשר ופסול שנתערבו זה בזה ולריך עיון אם הוה אמרינן יקרב אם לאו וי"ל דלא חשיב חיסר שמנה דאע"ג דמספקינ' ליה לרבא בשמון גבי קומץ שמילה שמנו על גבי עצים אי חיבורי עולין כעולין הכא פשיטא דכעולין דמי דשמילה שמנו בחרב כיון דשמיכן נקטרים ולפי זה לא מיפסלו [ב"ח] נעולם משום חיסר שמנה אלא משום ריבה שמנה:

קומץ שמיצה שמנו ע"ג עצים. פי' קלת נבלע מן השמן בעצים ומקלתו בעין על גבי עצים עם הקומץ ומבטיל ליה אי חשיב הנבלע כאילו הוא בעין ע"ג עצים הוא ומחובר למה שבחוץ מחמת דחיבורי עולין כעולין דמו או לא ובקונטר' פירש ב' לשונות וכמו שפירש' גרלה: **נבילה בטילה בשחוטה.** היינו מלטמא במגע אבל במשא מטמא כדאמרי' בפרק שלישי דבכורות (דף כג.): **שחוטה אינה בטילה בנבילה.** והיכא י) דקבעי ברשות הרבים ואינו יודע באיזו מהן נגע ספיקו טהור דכל קבוע כמחצה על מחצה כ) דמי היכא דאפשר למיהוי כוותיה ודם הפר ודם השעיר כיון שהיה מעורב בו כאחת ונתן מהן מתנה חשיב דאפשר להיות זה כזה: ולא

מין במינו. אם יש שתי חתיכות נגילה ואחת שחוטה ביניהן אינה בטילה ואם נגעה אחת מהן בתרומה אינה נשרפת עליה אלא תולין דשמא זו היא השחוטה: **שאפשר לנבילה שתעשה שחוטה.** כ) לקמיה [ע"כ] מפרש טעמא דרב חסדא לחזיל בתר מבטל וחוזיל ואי אפשר לרוב להיות כמועט הוי כמין בשאינו מינו ולא אזלינן בתר בטיל אף על גב דאפשר למועט להיות כמרובה הוי כמין בשאינו מינו: **פרחה טומאה.** דכתיב (דברים יד) לגר אשר בשעריך תתננה בא) ואמרינן בבכורות (דף כג.): הרואה לגר קרויה נגילה כב): **כל שאפשר לו.** לבטל דהיינו מועט להיות כמוהו של מבטל אינו בטל הלכך נגילה אינה בטילה בשחוטה אבל שחוטה בטילה בנגילה דאי אפשר לשחוטה שתעשה נגילה ואם נגעה אחת מן החתיכות בתרומה נשרפת עליה דרבי חנינא אמר כל שאפשר לו להיות כמוהו אינו בטל. הלכך אין נגילה בשחוטה אין שחוטה בנגילה בטלין בתר

דחוטא בשירי אחד מן הלוגין וכ"ש דאם שמנו דיעבד כשר: יא) וכל היכא דאיתיה לשמן אמנתת נדבה שדינן ליה דאם נפל שמן כו' לא יקרב וקשיא לריש לקיש הס"ד: יב) נסכים של כבשים דכתיב שלשה לוגין: יג) ומנחת אילים שבמדבר: טו) בבלול דבולעין זה מזה: טז) עם הקומץ או לא חבורי עולין שמן המחובר לקומץ: יז) חיבות מתני' שתי מנחות כו' פרשתי למעלה גמ' ומחק: יח) חיבת אחת נמחק: יט) ברוב (דרוב) שאם ותיבת בהן נמחק: כ) שחוטה כלומר שהתא עליה תורת שחוטה שלא תטבא והוי ליה כמין במינו ואי קשיא נבלה נמי לא תבטל בשחוטה דהוי ליה כמין במינו דאפשר לנבלה שתעשה שחוטה תרץ לקמיה: כא) התנגה ואכלה: כב) נבלה ושאינה רואיה לגר אינה קרויה נבלה [וכה"ד] כל שאפשר לו לבטל: כג) רובו וי"ל דמיירי בלוג שמן של מצורע שהיה נאכל ואין להקפיד אם נשאר בלוג כיון שהוא נאכל כך תירץ הר"מ. תו"ח: כד) כבשר. וא"ת אימא דלא יקרב משום בלול שחסר וגם חרב פסול משום דמנחת פסולה נתערבה בה ויש לומר דמשמע דעיקר הפסול הוי משום החרב מדקאמר חרב שנתערבה בבלול ולא קאמר בלול שנתערב בחרב. הר"ם. תו"ח: כה) מיפסלו במתניתין לעיל משום:

מסורת הש"ס

ד) חולין ק: קח., ב) זבחים קז:, ג) ביצה לח: [בכורות כג. ע"ש], ד) [נעיל כב: וש"נ], ה) [נמתכר טוו, ו) [שם], ז) [שם], ח) ל"ק מ"ש, ט) [ועי' תוס' חולין קח. ד"ה דאמרן], י) דקעבר. יעב"ץ, כ) דמי הס"ד ומס"ש כל היכא ל"ק ושייך לקמן,

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ר' יהודה וכו' לרבנן לא יקרב הס"ד ומס"כ מ"ש מנחת פרים ואילים כו' מנחת נסכים וכו' נסכים דכתיב: (ב) ד"ה עולין וכו' עכ הס"ד ומס"כ מ"ש דאי מינא כו' שמן לאו וכו' היא הס"ד ומס"כ מ"ש ואי פריש עכ מ':

גליון הש"ס

מתני' בשיריה של חבירתה כו'. עיין לקמן מה ע"ש תוס' ד"ה חטא בחטאת:

מוסף רש"י

כל שהוא מין במינו ודבר אחר. כלומר מין לאיסור שנתערב עם מינו ובטלינו מינו לגמרי (חולין קח.). סלק את מינו. לגמרי כמי שאינו. שאינו מועיל לא נבטלו לאיסור דמין במינו לא בטיל, ולא תופסת הוא עוסף עליו להיות שנאסר לאיסור ולא יוכל מין האחר לרבות עליו ונבטלו אלא שלקחו כאילו אינו כלום, וריבה שאינו מינו של גמרי על האיסור וינבטלו (שם). ועצם משלימו לכזית. עצם אין מצוה להעלותו אם פירש כדאמרן בפרק המנחה מקדש (זבחים קז:). נבילה בטילה בשחוטה. חתיכת נבילה שנתערבה בשתי חתיכות שחוטות, בטלה נבלה ברוב מלגומא, דמין בשאינו מינו בטל, ואפי' מין בשאינו מינו הוא (בכורות כג. וכנ"ל ביצה לח:).

שיטה מקובצת

א) הוא עצמו משכשכו בשירי הלוג. וא"ת כי נשתייר בלוג מן השמן אמאי לא הוי כחסר שמנה מאותה מנחה שמדד השמן באותו הלוג דהא תנן בפרקין השמן מיעוטו מעכב את רובו וי"ל דלא נתנה תורה למלאכי השרת דאי אפשר למצות הלוג כל כך שלא ישאר בו קצת מן השמן: ב) קומץ שמיצה שמנו על גבי עצים. וא"ת בין ללשון ראשון ובין ללשון שני דרש"י תפשוט ממתני' דקאמר ר"י במתניתין היכא דאין בלילתן שוה דבולעות זו מזו ומבטלי אהדדי אלמא חיבורי עולין לאו כעולין דמי (לא ללשון) [ללשון] ראשון דאי הוי כעולין אמאי מבטלי אהדדי כיון דכולן נקטרין ביחד הוי לן למימר דכל חד וחד בתר מינא שדינן ליה וללשון שני נמי יש להוכיח דמאחר דחשבינן ליה להאי דריבה שמנה ולהאי חסר שמנה אלמא [לאו] כעולין דמי וי"ל דמה שאמר והן בולעות זו מזו משום חסרון שמן של מנחת נסכים הוא ולא משום יתור שמן של הקומץ ולא דומי כלל להכא וכ"ש לפי פי' אחרון שכתבתי לעיל דליכא שום הוכחה לחבורי עולין ועוד אמר הר"ר שמואל דממתני' אין להוכיח דהכא אליבא דרבנן ומש"ה קא בעי ליה מי [הוי] חיבורי עולין ולא מבטל עצים לשמן שנתמצה עליהן וא"כ אין להוכיח ממילתא דר"י דמתני' דלית ליה האי סברא: ג) חיבורי עולין כעולין דמי. פ"ה והוא מחבר השמן לקומץ כעולין דמי כאילו שמן שעל העצים מובלע בקומץ וכשר או לא ולא מהני הקטרה של שמן בשעצים והוי כאילו לא נקטר כלל ולא דמי להקטיר שומשום כיון שאין השמן בעין וא"ת תפשוט ליה ממתניתין עבה ברכה פסולה והא"פ שמקטירין יחד פסולה הרכה משום חסרון אלמא לאו כעולין דמי י"ל דקס"ד דפסולא דמתניתין משום יתר ולא משום חסר הרכה מיהו קשה בסמוך דקאמר אבל שמן דלאו בר מפרש [הוא] ולשון אחר פירש חיבור עולין היינו עצים מבני ליה להקטיר הנעצים עם הקומץ בשביל שמן שבה ואי לא נחסר שמנה אי דלמא לא איכפת מן החסרון דשמן והא דקאמר לעיל חיסר שמנה פסול היינו קודם קמיצה אבל לאחר קמיצה ליה לן בה ונפרש נמי כן דמתני' לא פסל משום חסר אלא משום יתר כמו שפירשתי לשיטתו הראשונה ודוחק קצת לישב אבל האי דלאו מינא דמנחת קומץ

עין משפט נר מצוה

לא א מיי' פי"ח מהל' פסולי המקדש הלכה י:
לב ב מיי' שם הל' כט:
לג ג מיי' פ"ג מהלכות פסולי המקדש הלכה ח:
לד ד מיי' פי"ט מהל' מעה"ק הלכה י:
לה ה מיי' פי"ח מהל' פסולי המקדש הלכה כט:
לו ו מיי' שם הלכה ל:
לז ז מיי' שם הלכה לא:
לח ח מיי' פי"ח מהל' שאר אבות הטומאה הלכה ח:

תורה אור השלם

1. וְאִם לֹא תָשִׂיג יָדוֹ לְשִׁתֵּי תֹרִים אוֹ לְשֵׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה וְהֵבִיא אֶת קָרְבָּנוֹ אֲשֶׁר חָטָא עֲשִׂירִת הָאֵפָה סֹלֶת לְחַטָּאת לֹא יָשִׂים עָלֶיהָ שָׁמֶן וְלֹא יִתֵּן עָלֶיהָ לְבֹנָה כִּי חַטָּאת הִוא:
ויקרא ה יא

שיטה מקובצת (המשך)

ולמה איין שמן מינא דקומץ והלא נקמץ כמו הסולת דהא כתיב מסלתה ומשמנה אבל לפי' הראשון ניחא דקרי עצים חבורי עולין ואינהו ודאי לא הוי מינא דמנחה עכ"ל תו"ח ובתוס' אחרות כתוב א"נ ר"ל דהכא קבעי לרבנן דאמרי דאין עולין מבטלין זה את זה ולהכי בעי חיבורי עולין כעולין דמי ואין העצים מבטלין השמן דאין עולין מבטלין זה את זה או לאו כעולין דמי ומבטלין זה את זה והעצים מבטלין אותו דהוי חסר שמן ופשיטא דפסול דכן אמרינן במתניתין ומתניתין דקתני והן בולעות זו מזו ומבטלות זו את זו אע"ג דתרוייהו הוי עולין היינו לר"י דסבר דעולין מבטלין זה את זה היכא דלא הוי מינו והך בעיא אליבא דרבנן ע"כ: ד) אבל הכא דלאו מינא דקומץ הוא ללשון ראשון עצים לאו מינא דקומץ הוא וללשון שני שמן לאו מינא דסולת הוא: ה) אפילו ריש לקיש אות ל' נמחק: ו) אבל שמן. גליון ללשון ראשון [של רש"י] הול"ל אבל עצים כו': ז) פסולות הקומץ שנתערב כו'. ברישא פ"ה דאין הקטרה מצוה אלא בקומץ ומשמע דאם רצה להקטיר יקטיר. ובסיפא פי' לא יקטיר אסור להקטיר דכל שממנו לאשים הרי הוא בכל הקטירו אבל ברישא לא הוי חלק גבוה מבורר עדיין ולא קרינן ממנו לאישים. תו"ח: ח) שנקמצה עלתה לבעלים וזו כו' לא עלתה לבעלים כו' ואם הקטיר עלתה לבעלים: ט) ושחוטה אינה בטילה בנבלה. פ"ה אם נגעה אחת מהם בתרומה תולין וא"ת נהי דלא בטלה מ"מ זיל בתר רובא דהכי אמרינן בפרק קמא דכתובות תשעה שרצים וצפרדע אחד ביניהם דאי לאו משום קבוע כמחצה על מחצה הוי אזלינן בתר רובא והנוגע בהם טמא ודאי והכא לא שייך קבוע כיון שאין הקבוע ניכר ר"ל דהתם היינו טעמא משום דמין בשאינו מינו בטל ומיעוטא כמאן דליתיה דמי אבל במין במינו דלא בטלי הוי כמחצה על מחצה. תו"ח: י) דקומץ מנחת נדבה ותיבות דקמץ משום נמחק: יא) חחלת דינו מצוה שיספשפנו לקומץ

CHABAD.ORG.IL